

בעניין:

המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר – ע"ר

ע"י ב"כ עוה"ד עידו בלום (מ"ר 44538) ו/או יותם בן הלל
(מ"ר 35418) ו/או חוה מטרס-עירון (מ"ר 35174) ו/או סיגי
בן-ארי (מ"ר 37566) ו/או אלעד כהנא (מ"ר 49009) ו/או
דניאל שנהר (מ"ר 41065) ו/או ליאורה בכור (מ"ר 50217)

מהמוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
רח' אבו עוביידה 4, ירושלים, 97200
טל: 02-6283555; פקס: 02-6276317

העותרת

- נ ג ד -

1. מתאם פעולות הממשלה בשטחים
2. דובר תיאום פעולות הממשלה בשטחים

באמצעות פרקליטות מחוז תל-אביב
רח' הנרייטה סולד 1, תל אביב
טל: 03-6970281; פקס: 03-6918541

המשיבים

עתירה לפי חוק חופש המידע

מוגשת בזאת עתירה לפי סעיף 17 לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: חוק חופש המידע).
בית המשפט הנכבד מתבקש לחייב את המשיבים להשיב לבקשה, שעניינה קבלת מידע בנושא
מנועי יציאה מהשטחים לחו"ל (להלן: הבקשה).

הבקשה הופנתה למשיב 2 עוד ביום 31.5.2009. על אף שחלפו מאז למעלה משמונה חודשים,
הבקשה טרם נענתה, תוך הפרה בוטה של החוק.

התשתית העובדתית

הצדדים

1. העותרת (להלן גם: המוקד להגנת הפרט או המוקד) היא עמותה רשומה, ללא מטרת רווח,
הפועלת לקידום זכויות האדם של תושבי השטחים הכבושים. המוקד להגנת הפרט הוקם
בשנת 1988, על רקע אירועי האינתיפאדה הראשונה ומאז ועד היום טיפל בעשרות אלפי
פניות, בדרך של פנייה לרשויות המדינה ופעילות משפטית, הן בייצוג אחרים והן כעותר
ציבורי. כמו כן עוסק המוקד בהוצאת דוחות תקופתיים ודוחות נושא, כחלק ממטרותיו
הציבוריות, ורצונו לממש את העיקרון הדמוקרטי של זכות הציבור לדעת.

2. בין היתר, מסייע המוקד לפלסטינים תושבי השטחים הכבושים להיאבק במגוון של הפרות זכויות אדם, המגבילות את חופש התנועה שלהם. המוקד מטפל, בהקשר זה, בפלסטינים המבקשים להסיר את המניעה הביטחונית על יציאתם מהגדה המערבית לחו"ל, כדי שיוכלו לצאת לחו"ל מסיבות שונות, כגון קבלת טיפול רפואי, קיום חיי משפחה, עבודה ופרנסה, קיום מצוות הדת והפולחן וכיו"ב.

3. המשיבים הם האחראים על פי סעיף 3 לחוק חופש המידע למתן מענה לפניית על פי החוק.

עניינה של הבקשה

4. עניינה של עתירה זו, כאמור, בקבלת מידע לגבי מנועי יציאה לחו"ל מהגדה המערבית.

5. בפנייתה של העותרת, נשוא עתירה זו, נתבקשו המשיבים לספק את המידע כדלקמן:

(1) מספרם המדויק של סך כל תושבי הגדה המערבית אשר רשומה הייתה מניעה ביטחונית ליציאתם לחו"ל, נכון ליום 1 בינואר בכל אחת מן השנים 2005-2009;

(2) מספרם המדויק של תושבי הגדה המערבית, אשר מעברם סורב כשהגיעו לגשר אלנבי, בשל רישומה של מניעה ביטחונית ליציאתם לחו"ל, במהלך כל אחת מן השנים 2005-2009;

(3) מספרם המדויק של תושבי הגדה אשר הוסף רישום של מניעה ביטחונית ליציאתם לחו"ל, במהלך כל אחת מן השנים 2005-2009;

(4) מספרם המדויק של תושבי הגדה אשר הוסרה מניעה ביטחונית על יציאתם לחו"ל, במהלך כל אחת מן השנים 2005-2009;

(5) מתוך כלל תושבי הגדה המערבית אשר הוסרה המניעה הביטחונית על יציאתם לחו"ל, לגבי כל אחת מהשנים 2005 ועד 2009 (בנפרד):

א. כמה מניעות הוסרו לאחר הגשת בקשה להסרת המניעה ע"י התושב המנוע (או מי מטעמו).

ב. כמה מניעות הוסרו בלא שהוגשה בקשה להסרת המניעה ע"י התושב המנוע (או מי מטעמו).

(6) מספר הבקשות להסרת מניעה ביטחונית על יציאה לחו"ל אשר טופלו ע"י לשכת היועמ"ש בגדה המערבית, במהלך כל אחת מהשנים 2005-2009.

העתק הבקשה מיום 31.5.09 מצורף ומסומן ע/1.

6. כידוע, הזכות לקבל מידע איננה תלויה בהוכחת עניינו של המבקש במידע (ראו סעיף 7 (א) לחוק וכן עתי"מ (י-ם) 717/02 **הרב עו"ד אורי רגב נ' יד ושם**, תק-מוח 3)2002, 6893, עמ' 6896; זאב סגל, **הזכות לדעת באור חוק חופש המידע**, עמ' 221). עם זאת, ולמעלה מן הדרוש, נבקש לפרט מעט את החשיבות הברורה שבקבלת המידע האמור.
7. בראש ובראשונה, במידע המבוקש יש כדי לשפוך אור על חוקיותו ותקינותו של הליך מניעת היציאה לחו"ל, הוספתם של רישומי מניעות והסרתם.
8. במידע המבוקש יש גם כדי לעמוד על היקף התופעה של מניעת יציאה לחו"ל מתושבי השטחים בשנים הרלוונטיות וטיפול בבקשות בעניין זה, דבר היכול להעיד על שינויים במדיניות בתחום זה.
9. למידע המבוקש יש גם השלכה ישירה על בחינת הפרוצדורות הנוגעות למניעות והסרתן – מבחינת תקינותן, התאמתן להיקף הנדרש וכיו"ב.
10. הנה כי כן, במידע המבוקש יש כדי לסייע בשמירה על זכויותיהם של תושבי השטחים, הן בפן המהותי והן בפן הפרוצדוראלי.

הגשת הבקשה ואי המענה לבקשה

11. כאמור, ביום 31.5.09 נשלחה הבקשה למשיב 2, בצירוף אישור מבנק הדואר על תשלום סך של 86 ש"ח אגרת טיפול. הבקשה צורפה לעתירה זו כנספח ע/1. קבלת הבקשה אושרה טלפונית ע"י חייל בשם מתן מלשכת המשיב 2.
12. לאחר שלא התקבלה כל תשובה מטעם המשיבים, בחלוף כחודש ימים, ביום 2.7.09, שלחה העותרת למשיב 2 מכתב תזכורת, תוך שהיא מדגישה כי על פי סעיף 7 לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998, היה על המשיב להודיע על החלטתו בבקשה בתוך 30 יום מקבלתה. קבלת התזכורת אושרה טלפונית ע"י חייל בשם אייל מלשכת המשיב 2.
- העתק התזכורת מיום 2.7.09 מצורף ומסומן ע/2.
13. אולם שתיקתם של המשיבים נותרה בעינה, וביום 21.9.09 שלחה העותרת תזכורת נוספת בעניין, בה הודגש כי מאז הפנייה חלפו כבר קרוב לארבעה חודשים, וכי מדובר בהפרה בוטה של הוראות חוק חופש המידע. קבלת התזכורת אושרה טלפונית ע"י חייל בשם מקס מלשכת המשיב 2.
- העתק התזכורת מיום 21.9.09 מצורף ומסומן ע/3.

14. אך גם תזכורת נוספת זו לא שינתה דבר, והמשיבים נותרו בשתיקתם הרועמת. אי לכך, ביום 30.11.09 שלחה העותרת תזכורת נוספת, בהדגישה כי חלפו כבר **למעלה משישה חודשים** ממועד הפנייה, וכי היעדר התייחסות משך תקופה כה ממושכת מהווה הפרה בוטה של החוק. גם הפעם אישר מקס את קבלת התזכורת.

העתק התזכורת מיום 30.11.09 מצורף ומסומן ע/4.

15. ביום 9.12.09 התקבל מכתב מלשכת המשיב 2, אשר מודיע כי "מתאם פעולות הממשלה בשטחים נמצא לקראת גיבוש תגובה לפנייתכם", אך למרבה התימהון מבקש "לקבל העתק תשלום האגרה על מנת שאוכל להשלים את תהליך החזרת התגובה". יודגש, כי כאמור לעיל, העתק תשלום האגרה נשלח בצירוף לפנייה המקורית..

העתק ממכתבו של המשיב 2 מיום 9.12.09, מצורף ומסומן ע/5.

16. ביום 4.1.10 נשלחה תזכורת נוספת (המתייחסת גם לבקשה נוספת לפי חוק חופש המידע, אשר אף היא זכתה ליחס דומה ולאי מענה קיצוני מצד המשיב). לתזכורת צורף **בשנית** העתק תשלום האגרה, כבקשתם התמוהה של המשיבים, תוך שהודגש כי **התנהלותם של המשיבים אינה מתקבלת על הדעת**. עוד נכתב כי:

לא יתכן שהרשויות המחויבות ע"פ חוק לענות במסגרת זמנים קצובה ולהתנהל ע"פ כללי המנהל התקין יעשו כרצונן וייתייחסו לפנייות בזלזול ובקלות דעת.

למותר לציין, כי יש להניח כי אילו הייתם משיבים לפנייות במועד הקבוע על פי חוק, לא היה עליכם לנסות לאתר עתה בדיעבד מסמכים מלפני שבעה חודשים.

העתק מכתבה של העותרת מיום 4.1.10, מצורף ומסומן ע/6.

17. והנה, **חודש נוסף חלף, ובסך הכל חלפו למעלה משמונה חודשים מיום שהוגשה הפנייה, אך על אף פניות ותזכורות חוזרות ונשנות – בכתב ובעל פה – ועל אף שמדובר בהפרה קיצונית ובוטה של הוראות חוק מפורשות, לא זכתה הפנייה לכל התייחסות עניינית מצד המשיבים.**

הטיעון המשפטי

זכות הציבור לדעת ולקבל מידע מרשות ציבורית

18. חופש המידע הוא עקרון מרכזי במדינה דמוקרטית, המהווה מקור ראשון במעלה לפיקוח על רשויות השלטון והגנה על זכויות האדם.

תכליתו של חוק חופש המידע לאפשר שקיפות על פעולותיה של הרשות הציבורית ולאפשר יכולת בקרה מושכלת של תפקודה. "נגישות רבה יותר למידע תסייע לקידום של ערכים חברתיים ובהם שוויון, שלטון החוק וכיבוד זכויות האדם, ותאפשר גם בקרה טובה יותר של הציבור על מעשי השלטון". (הצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996). (עת"מ (י-ם) 717/02 רגב נ' יד ושם, תק-מח 2002(3) 6893, 6896 (2002)).

19. בעע"מ 9135/03 **המועצה להשכלה גבוהה נ' הוצאת עיתון הארץ**, תק-על 2006(1) 697, 704 (2007), נאמר כי:

נאמן לתכליות אותן מיועד חוק חופש המידע להגשים, פותח החוק בסעיף 1 בהצהרה כללית ורחבה על דבר קיומה של הזכות לקבלת מידע מרשויות הציבור בקובעו: לכל אזרח ישראלי או תושב הזכות לקבל מידע מרשות ציבורית בהתאם להוראות חוק זה. בספרו "הזכות לדעת באור חוק חופש המידע" מציין פרופ' סגל כי סעיף זה הוא "סעיף המפתח, שעליו נשען החוק כולו. הוא מהווה את 'אבן השתייה' שעליה נשענת הזכות החוקית לקבל מידע מרשות ציבורית".

20. העותרת מבקשת לקבל מידע שיש לו השלכה ישירה על זכויותיהם של כשניים וחצי מיליון אנשים המתגוררים בגדה המערבית. אמנם, חוק חופש המידע מאפשר לרשות הציבורית לדחות בקשה לקבלת מידע. עם זאת, מדובר בעילות ספציפיות, אשר (לפחות, על פניו) אינן מתקיימות בענייננו (ראו סעיפים 8 ו-9 לחוק). המשיבים גם לא טענו כי על הבקשה לקבלת המידע להידחות (כידוע, העותרת לא קיבלה כל התייחסות עניינית לבקשתה). אשר על כן, העותרת שומרת לעצמה את הזכות להתייחס לכל טענה שתועלה לראשונה, אם תועלה, על ידי המשיבים לאחר הגשת עתירה זו.

התנהלות המשיבים מהווה הפרה בוטה של החוק

21. כידוע, החוק מחייב את הרשות להודיע למבקש ללא דיחוי, ולכל היותר תוך תקופה של 30 יום, על החלטתה בבקשתו. המשיבים לא עמדו בחובתם זו. הרשות יכולה להאריך תקופה זו בשלושים יום נוספים **מטעמים מנומקים** (סעיף 7(ב) לחוק). המשיבים לא האריכו את התקופה בהתאם להוראה זו – וגם לו היו עושים כך, ממילא גם תקופה נוספת זו חלפה כבר לפני זמן רב.

22. הבקשה נשוא העתירה נשלחה ביום 31.5.09, **לפני למעלה משמונה חודשים**, ועד עתה לא קיבלה העותרת תשובה עניינית כלשהי לבקשה.

לאור כל האמור, מתבקש בית המשפט הנכבד לחייב את המשיבים להשיב לבקשת העותרת ולמסור לידיה את המידע המבוקש במלואו. כמו כן מתבקש בית המשפט הנכבד להשית על המשיבים את הוצאות העותרת ושכ"ט עו"ד.